

PRÁVNÍ REŽIM OCHRANY OVZDUŠÍ

Pokyny k zadání

- Projděte si otázky k **příkladu č. 1** a promyslete a připravte si odpovědi na ně. Nejste povinni zpracovávat jejich písemné vyhotovení, záleží na Vás.
- Zpracujte samostatně nebo ve dvojici řešení **příkladu č. 2**. Řešení pod svým jménem odevzdejte prostřednictvím odevzdávací skupiny, ve které jste zapsáni, nejpozději v den předcházející danému semináři, kterého se účastníte.
- Své odpovědi stručně zdůvodněte (nekopírujte prosím pouze příslušná ustanovení právních předpisů).

Rámcový přehled problematiky

- Přípustná úroveň znečištění ovzduší
- Přípustná míra znečištění ovzduší
- Kategorizace zdrojů znečištění ovzduší
- Povinnosti provozovatelů stacionárních zdrojů znečištění ovzduší
- Povinnosti provozovatelů mobilních zdrojů znečištění ovzduší
- Administrativní nástroje – povolování a regulace provozu zdroje znečištění ovzduší
- Koncepční nástroje ke zlepšení kvality ovzduší
- Smogová situace a nástroje k jejímu zvládnutí
- Ekonomické nástroje ochrany ovzduší
- Institucionální zabezpečení
- Mezinárodní úmluvy o změně klimatu
- Politika ochrany klimatu v ČR

- Klimaticko-energetický balíček
- Systém obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů

Příklad č. 1 – Informace o kvalitě ovzduší a ochraně klimatu

Znečištění ovzduší je v celé Evropě stále příliš vysoké¹. Česká republika patří mezi státy Evropské unie, kterým se nedaří plnit limity pro znečištění ovzduší². Česká republika má v Evropské unii nadprůměrné emise skleníkových plynů na obyvatele³.

- a. Zjistěte, jaké je kvalita ovzduší ve Vaší obci nebo kraji a jaké nástroje ke zlepšování kvality ovzduší Vaše obec nebo kraj využívá?
- b. K čemu slouží Národní program snižování emisí a Programy zlepšování kvality ovzduší?
- c. Zjistěte si svoji [uhlíkovou stopu](#)⁴ a navrhněte jeden nástroj, který by Vás motivoval k jejímu snížení.

Příklad č. 2

„Jedna paní povídala“. Ověřte si, co jste slyšeli:

- a. Moderní plynová elektrárna dodržuje požadavky stanovené zákonem na ochranu ovzduší, a přesto musí platit za znečišťování ovzduší. 😞
 - *Co platí provozovatel elektrárny, za co a komu a k čemu ty peníze slouží?*
- b. Pokud doma topíte kotlem na tuhá paliva po babičce a nenašetříte brzy na nový, dostanete pokutu a budete mrznout. 😞
 - *Z jakých právních ustanovení plyne uvedené tvrzení, kolik máte ještě času na koupi nového kotle a kde na něj vzít peníze?⁵*
- c. Soused spaluje na zahradě mokré listí a doma v krbu pálí i „ostravské rakety“ (PET lahve naplněné pilinami a zalité vyjetým olejem) a ještě na něj (na kontrolu) nikdo nepřišel. 😞
 - *Která ustanovení na ochranu ovzduší soused porušuje?*
 - *Za jakých podmínek může orgán ochrany ovzduší provést kontrolu krbu u souseda doma?⁶*
- d. Se zánovním dieselovým automobilem (s brněnskou registrační značkou) se nebude moci jezdit do Prahy. 😞
 - *Za jakých podmínek může Praha zakázat vjezd některých automobilů z důvodu ochrany ovzduší?⁷*
- e. Pokud bude vyhlášena smogová situace, budete muset jít do práce pěšky. 😞

¹ Evropská agentura pro životní prostředí. Zpráva o kvalitě ovzduší v Evropě z roku 2018, dostupná z

<https://www.eea.europa.eu/cs/highlights/znečisteni-ovzdusi-je-v-cele>

² <https://zahranicni.ihned.cz/c1-66140690-sest-zemi-eu-nesplnilo-pozadovane-limity-kvality-ovzdusi-komise-je-posle-pred-soud>

³ <https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/cr-ma-v-eu-nadprumerne-emise-sklenikovych-plynu-na-obyvatele>

⁴ <http://www.uhlikovastopa.cz/kalkulacka>

⁵ <https://www.novinky.cz/ekonomika/clanek/vymena-kotlu-je-v-kurzu-stat-na-ne-prida-dalsi-skoro-dve-miliardy-40303479>

⁶ Nález Ústavního soudu Pl.ÚS 2/17, dostupný z

https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezky/2017/Pl._US_2_17_vc._disentu.pdf

⁷ <https://www.euro.cz/praha/praha-zvazuje-zavedeni-myta-nizkoemisni-zony-zavrhl-a-1464904>

- *Jaká omezení a kým jsou přijímána při vyhlášení smogové situace?*⁸
 - f. Kácení dřeva kvůli kůrovcové kalamitě je regulováno zákonem o lesích, ale do podmínek výroby dřevotřískových a dřevovláknitých desek Vám bude mluvit orgán ochrany ovzduší.
☹️
 - *Jaká povolení, příp. jiné správní akty jsou potřeba od orgánu ochrany ovzduší a co bude „na oplátku“ požadovat orgán ochrany ovzduší od provozovatele?*
 - g. Emisní povolenky jsou dražší a dražší⁹,... ☹️
 - *Jak se rozdělují povolenky na emise skleníkových plynů a kdo vydělá na jejich vyšších cenách?*¹⁰
-

Doporučené právní předpisy

- Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
- Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu na pozemních komunikacích
- Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění
- Zákon č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů

Doporučené zdroje informací

- Ministerstvo životního prostředí – Ochrana ovzduší, dostupné na <https://www.mzp.cz/cz/ovzdusi>
- Ministerstvo životního prostředí – Ochrana klimatu a energetika, dostupné na https://www.mzp.cz/cz/ochrana_klimatu_energetika
- Evropská unie – Opatření v oblasti klimatu, dostupné na https://ec.europa.eu/clima/index_cs
- European Commission – Clean Air, dostupné na https://ec.europa.eu/environment/air/index_en.htm

⁸ <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/smogova-situace-co-muzeme-udelat>

⁹ <https://oenergetice.cz/emise-co2/ceny-emisnich-povolenek-se-zacatkem-roku-2021-dostaly-rekordni-uroven>

¹⁰ <https://euractiv.cz/section/energetika/news/kam-s-vynosy-z-emisnich-povolenek-ministerstva-budou-mit-k-dispozici-mene-prostredku-vznika-ale-novy-fond/>